

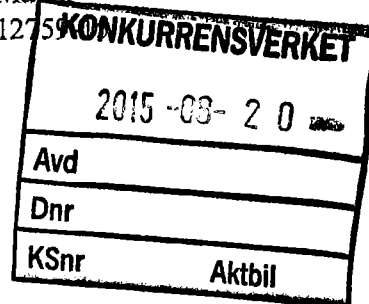
**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM
2015-08-20
Meddelad i
Stockholm

Mål nr

1275

SÖKANDE

B. Pihlgren AB, 556315-5745
Gustaf Dahléngatan 34
417 24 Göteborg

MOTPART

Försvarets materielverk
115 88 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 638239

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Försvarets materielverk, FMV, genomför en upphandling avseende gravymaterial. Tilldelningsbeslut i upphandlingen meddelades den 5 juni 2015. I tilldelningsbeslutet framgår att avtal kommer att tecknas med Signcom AB.

B. Pihlgren AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att Signcom inte ska tilldelas som leverantör utan bolaget ska istället väljas som leverantör för samtliga områden samt i andra hand att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför i huvudsak följande. Signcom AB uppfyller inte alla ska-krav och möter inte heller krav på minsta skivstorlek. I prisbilagan för område metall ställer FMV krav på att skivmättet ska minst vara en viss storlek på fem ställen. I utvärderingen försvinner detta minsta krav och Signcom anger gällande blankt guld och blankt silver ett mindre mått än det ursprungliga minsta kravmättet 610x305 mm. Signcom ska diskvalificeras från område metall då de inte uppfyller minsta mått på skivorna. Det är också anmärkningsvärt att FMV helt tar bort detta minsta krav under utvärderingen av anbudet istället för att diskvalificera Signcom. På Signcoms hemsida står det att skivorna mäter 610x1220 mm. FMV har felaktigt angivit måttet 1200x610 mm i vägning och i prisbilaga 1.

I Signcoms anbudssvar finns inte tillverkare namngivet på respektive material. Bolaget ställde denna fråga till FMV och efter någon dag fick de svaret att Signcom har märkt sina prover med tillverkare. Det är också anmärkningsvärt att FMV säger att proverna ska skickas in i ett omärkt kuvert utan logotype men sedan godkänner prover märkta med leverantör och möjligtvis Signcoms logotype. Signcom uppfyller inte ska-kraven och ska diskvalificeras.

Laseraluminium i måttet 610x305 mm levereras i skivor och även enligt FMV:s breda definition av material ska Signcom ange tillverkare av detta material och det är inte gjort.

Signcom har inte angivit tillverkare på allt material i upphandlingen (dvs clips, magneter, flagga och laseraluminium). FMV kallar anbudet för upphandling av gravyrmaterial och clips, magneter, flaggor, laseraluminium är också material. Definitionen av material är väldigt bred.

BQ marketing lämnade in ett icke vinnande anbud, detta gick vidare under kategori tillhör för utvärdering av pris. BQ marketing uppfyller inte alla ska-krav och de ska därmed diskvalificeras. I BQ marketings anbudssvar finns inte tillverkare namngivet på respektive material.

Bolaget motsätter sig hur prisutvärderingen har gjorts, eftersom FMV inte har specificerat vilken vägning man ska använda sig av i upphandlingen. Bolaget har antagit att det är totalsumman av varje som vinner. FMV räknar på sitt eget sätt där produkterna inte räknas, samma produkt förekommer två gånger samt man multiplicerar med uppskattad årsförbrukning.

Utvärderingen är felaktig då det i anbudsfrågan gravyrmaterial anges att det är lägst totalpris tillsammans med godkända varuprover som vinner. FMV har inte skrivit någon vägning utan man antar att de olika produkterna ska adderas ihop. Det finns ingen uppgift om hur vägningen ska ske. I utvärderingen läggs en helt innan okänd vägning in. Ett uppskattat antal framför priserna som inte fanns där innan samt att man glömmer att räkna klippning pris per klipp, vilket finns med i tabellerna.

Klippning står med i prisbilagan och ska därför vägas. Om klippning inte ska vägas ska klippning inte stå med i prisbilagan. I prisbilagan framgår det inte heller att man ska multiplicera med ett visst antal.

Det framgår inte tydligt i den ursprungliga prisbilagan hur vägningen ska gå till. FMV bifogar en tabell där man fyller i priser och det framgår inte att FMV ska lägga till en multiplicerande faktor till priserna. Det står dessutom att volymerna endast ska ses som en vägledning och inte en garanti för avropade volymer.

Som ett ytterligare exempel är brickorna i storlek 80x25 mm multiplicerade med 100 000 men enligt bolagets egna uppgifter levererade de endast 17 000 brickor till grafisk produktion mellan 140101-150101 till FMV. FMV köpte alla brickor av dem förra året på ramavtal.

Försvarets materielverk, FMV, bestrider bifall till ansökan om överprövning och yrkar att ansökan ska avslås. Signcom och BQ-marketing uppfyller de ska-krav som ställts i upphandlingen. Signcom uppfyller det krav som ställts på minsta skivstorlek. Varje enskild produkt utvärderas enbart en gång inom utvärderingen. Den inköpsvolym som varit utgångspunkt för FMV:s utvärdering i upphandlingen framgår av förfrågningsunderlaget. Den metod som använts vid utvärdering innebär att en likabehandlande jämförelse genomförts av de anbud som inkommit. Klippning är en tillkommande tjänst som inte ingår i utvärderingen.

Signcom uppfyller de ska-krav som ställts i upphandlingen. Signcom har angett tillverkare på det material som skickats till FMV. Kontrollen av ingivna anbud och material finns dokumenterat i det protokoll som förts vid kvalificering och utvärdering av anbud. Därefter har testgravering av materialet genomförts vilket innebär att märkningen tagits bort från samtliga inlämnade tester. Kravet på märkning av kuvert som framgår i punkt 4.3 i förfrågningsunderlaget avser det kuvert som proverna ligger i och inte själva proverna.

BQ marketing uppfyller de ska-krav som ställts i förfrågningsunderlaget. BQ marketing har enbart lämnat anbud på leverans på tillbehör. Avseende tillbehör ställs inte något krav på angivande av tillverkare. Kravet på märkning avser enbart material. FMV:s kontroll av ingivna anbud och material finns dokumenterat i det protokoll som förts vid kvalificering och öppning av anbud.

I punkt 1.6 i förfrågningsunderlaget ställs krav på en minsta skivstorlek om 300*500 mm. Signcom uppfyller detta krav, vilket framgår av FMV protokoll från kvalificering och utvärdering av anbud. I punkten 1.6 i förfrågningsunderlaget framgår tydligt att de mått som anges ska ses som en vägledning. Det framgår också att i de fall produkter anges med minsta mått kommer FMV att jämföra pris genom en beräkning av pris på SEK/cm². Skälet att FMV använder denna metod är att möjliggöra en jämförelse av anbud som innehåller produkter med olika mått. I upphandlingen av gravyrmaterial har olika leverantörer lämnat anbud med produkter med olika mått. Anbudsutvärderingen har genomförts i enlighet med den beräkningsmodell som framgår i förfrågningsunderlaget. Anbuderna har därmed kunnat jämföras på ett objektivet sätt.

Beräkningen av anbudspriset har genomförts i enlighet med den formel som framgår i punkt 4.4. i förfrågningsunderlaget. Utgångspunkten för FMV:s utvärdering i upphandlingen har varit de inköpsvolymerna som anges i punkt 1.6 i förfrågningsunderlaget. Genom att genomföra beräkningen med utgångspunkt i en inköpsvolym, speglar utvärderingen det som utgör föremålet för upphandlingen. Utvärderingen har genomförts enhetligt i förhållande till samtliga anbudsgivare och innebär att en likabehandlande bedömning av anbuderna har kunnat göras. Alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer har kunnat tolka utvärderingsmodellen på det sätt som var avsett.

Klippning är en tillkommande tjänst som inte ingår i utvärderingen. I punkt 1.6 i förfrågningsunderlaget anges att klippning kan tillkomma. Skrivningen innebär att FMV begär in pris per klippning och avser att tydliggöra att tjänsten kan komma att beställas. Klippning har historiskt förekommit vid mycket få tillfällen, vilket innebär att även om pris på detta skulle ha ingått i utvärderingen, hade det inte fått någon effekt på utvärderingen i övrigt.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) ska upphandlande myndighet behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt och genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principen om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. Vidare anges i 16 kap. 6 § LOU att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter talan ska grundas (RÅ 2009 ref. 69). Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grund av vad sökanden har framfört finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU.

Bolaget har inledningsvis anfört att Signcom AB inte uppfyller ska-kravet i den meningen att skivmättet ska vara minst 610x305 mm. Signcom AB har skickat in prover med logotyp på och de har inte heller angivit tillverkare på allt material i upphandlingen. FMV har angett att Signcom uppfyller det

krav som ställts på minsta skivstorlek och att Signcom har angett tillverkare på det materialet i enlighet med förfrågningsunderlaget. I det här hänseendet kan enligt förvaltningsrätten eventuella språkliga begreppsdifferenser på den här punkten inte ges en sådan tyngd att det utgör grund för ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrätten noterar vidare att det utifrån förfrågningsunderlaget inte framkommer att ett anbud ska förkastas vid fall att den erbjudna produkten inte överensstämmer med den utförandestorlek som anges i prisbilagan. Den upphandlande myndigheten har även angivit att i de fall produkter anges med minsta mått kommer FMV att jämföra priset genom SEK/cm². Förvaltningsrätten finner utifrån vad bolaget har anfört inte heller skäl för ingripande enligt LOU på denna grund.

Av 4.4 i förfrågningsunderlaget framgår att det anbud som har lägst totalt pris tillsammans med godkänt varuprov kommer att antas. Utvärderingen görs på SEK exklusive moms. I de fall produkter anges med minsta mått, kommer FMV att jämföra priset genom SEK/cm². Av 4.6 i förfrågningsunderlaget framgår att pris ska anges per produkt exklusive moms. Frakt ska ingå i priset. Klippning kan tillkomma. Priserna ska vara per styck.

FMV har angett att de har utfört beräkningen med utgångspunkt i en köpsvolym. Utvärderingen har genomförts i enhetligt i förhållande till samtliga anbudsgivare.

Högsta förvaltningsdomstolen har i RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade, får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagstiftningen och gemenskapsrätten inte träds för när.

Förvaltningsrätten finner mot denna bakgrund att det framgår tillräckligt klart av förfrågningsunderlaget hur utvärderingen av anbud kommer att ske. Den omständigheten att myndigheten har genomfört beräkningen med utgångspunkt i en inköpsvolym föranleder inte bedömningen att förfrågningsunderlaget skulle strida mot de principer som bär upp LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag. Bolaget har inte visat att utvärderingen av anbuden har skett i strid mot förfrågningsunderlaget och inte heller att utvärderingsmodellen står i strid mot de principer som bär upp LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. Skäl för ingripande saknas även på denna grund.

Bolaget har slutligen anfört att BQ marketing har lämnat ett anbud som inte uppfyller ska-kraven. Av tilldelningsbeslutet framgår att avtal kommer att tecknas med Signcom AB. Med hänsyn till att domstolen inte har funnit att skäl för ingripande i upphandlingen föreligger och BQ marketing inte har tilldelats avtal i upphandlingen kan bolaget inte anses lida eller komma att lida skada som en följd av att BQ marketings anbud har utvärderats trots att de eventuellt inte skulle uppfylla ska-kraven i upphandlingen.

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att FMV inte handlat i strid mot de principer som bär upp LOU eller någon bestämmelse i LOU. Det saknas därmed grund för ingripande med stöd av denna lag. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV3109/1ALOU).

Allan Johansson

F.d. rådman

Marie Englund har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.